

---

## Zápis z jednání Komise pro Program časného záchytu karcinomu plic konaného 16. 10. 2025 od 10 hod. v místnosti 355 budovy MZD

---

|                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|---------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Účastníci jednání:</b> | prof. MUDr. Martina Koziar Vašáková, Ph.D.; prim. MUDr. Ivana Čierná Peterová; MUDr. Marcela Koudelková; PhDr. Karel Hejduk; Mgr. Eva Šindlářová; Ing. Lucie Súpová, Ph.D.; RNDr. Ondřej Májek, Ph.D.; MUDr. Petr Šubrt; prof. MUDr. Hynek Mírka Ph.D.; MUDr. Iveta Matějovská, CSc.; Ing. Michaela Vostřáková;<br><u>Hosté:</u> Mgr. Renata Chloupková (NSC ÚZIS ČR); MUDr. Eva Kočová, Ph.D. (ČRS ČLS JEP); MUDr. Norbert Král, PhD. (SVL ČLS JEP); Bc. Nikola Štourač (NSC ÚZIS ČR); Ing. Tomáš Vyskot (NSC ÚZIS ČR); Mgr. Eliška Svobodová (OZP MZD ČR)<br><u>Vzdáleně přes platformu MS Teams:</u> MUDr. Tomáš Srb (v zastoupení MUDr. Zuzany Elbertové); PaedDr. Mgr. Dagmar Tučková, Ph.D. et Ph.D. (host za NIKEZ); PhDr. Miloslav Klugar, Ph.D. (host za NIKEZ); Ing. Zuzana Krpelánová MSc. (host za NIKEZ); MUDr. Kamila Zvolská (v zastoupení prof. MUDr. Evy Králíkové CSc.); prof. MUDr. Robert Lischke, Ph.D.; doc. MUDr. Vladimír Koblížek, Ph.D. |
| <b>Omluvení:</b>          | MUDr. Renáta Knorová, MBA; prof. RNDr. Ladislav Dušek, Ph.D.; MUDr. Vojtěch Suchánek; MUDr. Zuzana Elbertová; prof. MUDr. Eva Králíková, CSc.; MUDr. Luboš Petruželka CSc.; doc. MUDr. Bohumil Seifert, Ph.D.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

**Zapsala:** Mgr. et Mgr. Jana Panicová

**Příští setkání:** termín bude upřesněn, předběžně jaro 2026

---

## TÉMAT A ÚKOLY Z JEDNÁNÍ

---

### 1. Úvodní slovo

Předsedkyně prof. MUDr. Martina Koziar Vašáková, Ph.D., ve spolupráci s PhDr. Karlem Hejdukem uvítala členy Komise. Paní profesorka ocenila pokrok v Programu časného záchytu karcinomu plic (dále jen Program) a uvedla, že ČR je na světové úrovni, a to i díky práci multidisciplinárního týmu. Zmínila, že jsou k dispozici velmi kvalitní data, která umožňují kontrolu všech nastavených procesů v rámci Programu.

## **2. Průběžný stav vyhodnocení pilotní fáze Programu a příprava HTA**

Na úvod proběhlo krátké analytické shrnutí průběžných výsledků Programu z dat Národního zdravotnického informačního systému (NZIS). Mgr. Renata Chloupková představila základní výsledky Programu: za období 1. 1. 2022 – 31. 3. 2025 bylo celkově osloveno 47 670 osob. Praktičtí lékaři oslovili 36 668 osob, z nichž přibližně 51 % souhlasilo s účastí v Programu. V uvedeném období bylo celkově vyšetřeno 22 947 osob u pneumologa (11 002 napřímo bez předchozí návštěvy u PL), 17 000 osob podstoupilo první nízkodávkové CT (LDCT), z nichž u 3,5 % osob byl výsledek rizikový.

Členům Komise byla představena zjednodušená analýza dopadu první epizody screeningu na rozpočet. V rámci diskuse vyvstal požadavek, aby byly náklady uváděny ve vztahu k reálným nákladům na léčbu pacienta podle aktuálně dostupných dat.

Dále byla představena aktuální síť radiologických pracovišť s osvědčením. Aktuálně má osvědčení 43 radiologických pracovišť. Sdružené zdravotnické zařízení Krnov je z kapacitních důvodů aktuálně v Programu neaktivní.

### **Hlavní body diskuse**

- MUDr. Vladimír Koblížek, Ph.D., upozornil na nedostatečné pokrytí oblasti západních Čech a Vysočiny. Prof. MUDr. Hynek Mírka, Ph.D., informoval, že se snaží apelovat na radiology a radiologická centra. Aktuálně jsou v oblasti západních Čech ve fázi komunikace centra v Chebu, Klatovech a Domažlicích. Prof. MUDr. Martina Koziar Vašáková, Ph.D., rovněž uvedla, že se jedná o oblasti s nejvyšší mortalitou.

### **Úkoly**

- Provedení ekonomického zhodnocení programu – **ÚZIS ČR**
- Realizace a zpracování dopisu, který bude následně cíleně rozesílán konkrétním nemocnicím s žádostí o zapojení do Programu – **ÚZIS ČR, MZD**

## **3. Operativní doporučení**

### **Představení Operativního doporučení pro vedlejší nálezy: intersticiální plicní abnormality a Operativního doporučení pro pokračování Programu pro časný záchyt karcinomu plic**

PaedDr. Mgr. Dagmar Tučková, Ph.D. et Ph.D., představila operativní doporučení pro vedlejší nálezy: intersticiální plicní abnormality včetně popisu klinické otázky. Vzniklá doporučení byla posouzena expertní skupinou. Stručně byla rovněž objasněna finální doporučení, která z tohoto procesu vzešla.

Aktuálně je toto operativní doporučení ve verzi 1.0 a bude podléhat interní (doc. MUDr. Martina Šterclová, Ph.D.; MUDr. David Girsá), a následně veřejné oponentuře, proto se tato verze doporučení může, a pravděpodobně i bude, měnit. Popsala body, které je nutné vyřešit před samotnou implementací operativního doporučení. NIKEZ v současné době pracuje na dalších 12 vedlejších nálezech, pro které se aktuálně vytváří vyhledávací strategie. Ve zkratce byl popsán také aktuální stav tvorby operativního doporučení pro pokračování Programu.

### Hlavní body diskuse

- S ohledem na body z interní oponentury prof. MUDr. Martina Koziar Vašáková, Ph.D., uvedla, že je skutečně nezbytné, aby pacient s diagnostikovanou intersticiální plicní abnormalitou navštívil Centrum pro diagnostiku a léčbu intersticiálních plicních procesů (IPP) a zároveň byl posouzen multidisciplinárním týmem. Je nezbytné, aby tato centra měla nasmlouvané potřebné výkony u zdravotních pojišťoven.
- MUDr. Vladimír Koblížek, Ph.D., okomentoval aktuální situaci týkající se nezbytného proškolení radiologů a ocenil přínosnou práci prim. MUDr. Ivany Čierné Peterové v této oblasti.
- PhDr. Karel Hejduk se vyjádřil k jednomu z bodů aktuálních připomínek k operativnímu doporučení ze strany NSC, a to konkrétně k bodu „*Doplnit informace o datových zdrojích pro vyhodnocování jednotlivých indikátorů.*“ Uvedl, že indikátory jsou již nastaveny a mělo by být zřejmé, jaké datové zdroje budou využívány před implementací operativního doporučení.
- Diskutována byla také potřeba úpravy zadávání do systému eREG s ohledem na vedlejší nálezy. Bude nezbytná úprava stávajících formulářů pro sběr dat, aby bylo možné tyto informace vkládat do strukturovaného popisu nálezu.

### Usnesení

- Komise vyjádřila souhlas s rozšířením sítě IPP a zároveň doporučuje zdravotním pojišťovnám, aby si s těmito centry uzavíraly smlouvy na potřebné výkony, protože je třeba rozšířit síť poskytovatelů specializované péče. Pomoc při rozšíření sítě IPP nabídli prim. MUDr. Ivana Čierná Peterová a doc. MUDr. Vladimír Koblížek, Ph.D.
- Komise souhlasí s uváděním výsledku/obrazové dokumentace v žádance pro zjednodušení následného postupu. V případě pozitivního, abnormálního nebo jakéhokoli nálezu doporučuje zasílat tuto formu přílohy.

### Úkoly

- Na základě návrhu od radiologů proběhne úprava systému eREG s ohledem na tvorbu operativních doporučení a s tím související vedlejší nálezy. Potřeba zajistit možnost jejich zaznamenávání v systému – **ÚZIS ČR, prof. MUDr. Hynek Mírka, Ph.D.**
- Předložení usnesení Komise o rozšíření IPP center na jednání pneumologického výboru (ČPFS) – **prim. MUDr. Ivana Čierná Peterová**

### **Promítnutí operativního doporučení do zdravotních výkonů**

V další části byla diskutována potřeba úpravy výkonů v návaznosti na nová operativní doporučení. S ohledem na tvorbu těchto doporučení je nezbytné, aby odborné společnosti zvážily, zda je z jejich strany potřeba provést změny, úpravy či doplnění ve stávajících výkonech. Tím vzniká výzva k odborné diskusi o dalších nezbytných krocích.

### Hlavní body diskuse

- Prof. MUDr. Hynek Mírka, Ph.D., uvedl, že změna ve výkonech a jejich specifikacích bude jistě potřeba, vzhledem k tomu, že některé výkony jsou uvedeny s omezenou frekvencí. MUDr. Iveta Matějovská, CSc., však předpokládá, že zdravotní pojišťovny nebudou souhlasit s výkony bez omezení frekvence. Podle jejího názoru musí být nejprve upravena aktuální metodika Programu.

- PhDr. Karel Hejduk požádal MUDr. Ivetu Matějovskou, CSc., aby již na nejbližším pracovním jednání avizovala plánovanou změnu ve výkonech. Tyto změny je třeba implementovat do SZV od roku 2027.

#### Usnesení

- Členové Komise se shodují, že je nezbytné v řádných termínech zaslat návrhy na úpravy výkonů pro rok 2027. Z tohoto důvodu je potřeba připravit návrhy na úpravy a doplnění popisu jednotlivých výkonů i stávající metodiky Programu, za které jsou odpovědné odborné společnosti.

#### **4. Úprava radiologického standardu (vedlejší nálezy, zaznamenávání uzlů do eREG, vzdělávací kurz)**

Prof. MUDr. Hynek Mírka, Ph.D. otevřel diskusi na téma načasování kontrol především po neurčitých nálezech. Podle jeho názoru je otázkou, zda bylo detekováno více pozitivních případů (u původně negativních) při kontrolních LDCT po jednom roce nebo po dvou letech. Dále se zabýval postupem po pozitivním nálezu a zdůraznil, že by mělo být podle jeho názoru zohledněno zařazení PET/CT vyšetření.

Věnoval se také předávání dat do ÚZIS a upozornil, že systém eREG je poměrně složitý a podle jeho názoru zadávání morfologie uzlů není potřeba. Vzhledem k tvorbě operativních doporučení bude rovněž potřeba zadávat strukturovaně popis vedlejších nálezů. Taktéž by bylo pro radiology, vzhledem k migraci pacientů mezi radiologickými zařízeními a pro zefektivnění práce, žádoucí, aby bylo možné výsledky z eREG sdílet mezi těmito zařízeními.

V tomto bodě programu také otevřel otázku aktualizace Národního radiologického standardu (NRS) a pokynů pro hodnotící lékaře, které by měly být řešeny samostatně. Algoritmus Programu a pokyny pro hodnocení by měly být uvedeny v samostatném dokumentu, který nemusí být součástí samotného NRS. Aktualizace NRS je náročnější a komplikovanější než aktualizace samostatných pokynů.

Dalším bodem byla problematika akreditace pracovišť. Cílem je předejít situaci, kdy byla akreditace udělena pouze na několik měsíců z důvodu stanovení lhůty, a nikoliv kvůli pochybnostem o kvalitě vyšetření. Byla zdůrazněna potřeba správného postupu při akreditaci pracovišť pro pokračování Programu.

#### Hlavní body diskuse

- Mgr. Renata Chloupková se vyjádřila k možnosti sdílení dat z eREG. Toto sdílení bohužel technicky možné není. Nabízí se varianta, zda tyto údaje nezadávat do připravovaného sdíleného zdravotního záznamu, avšak toto je nutné konzultovat s právníky.
- Mgr. Renata Chloupková upřesnila, že úprava zadávání vedlejších nálezů prostřednictvím datové věty v eREG bude možná. Aktuální datová věta je již připravena i ve formě API, které zajistí automatický přenos dat z nemocničních informačních systémů (NIS) do eREG. Je ale nezbytné, aby bylo zadávání i na straně radiologického pracoviště do NIS provedeno parametricky, jinak není možné data propojit. PhDr. Karel Hejduk také dodal, že na základě diskuse s radiology bude vydán nový minimální datový standard Programu, který bude sloužit jako postup pro nastavení informačního systému nemocnice.
- Členové Komise diskutovali o udělování osvědčení pro radiologická pracoviště. Po skončení pilotní fáze Programu (v roce 2026) nebude pracovištěm udělováno osvědčení, ale statut. PhDr.

Karel Hejduk informoval, že zajištění tohoto procesu v roce 2026 se bude týkat více screeningových programů a je plánováno v digitální podobě pro zjednodušení celého procesu.

### Úkoly

- Analýza dat týkajících se zadávaných informací v eREG ohledně uzlů, analýza zachycení karcinomu po 1 nebo 2 letech od prvního LDCT vyšetření – **ÚZIS ČR**
- Provéřit roli sdíleného zdravotního záznamu a možnosti zadávání informací v něm, primárně s ohledem na migraci pacientů mezi radiologickými zařízeními – **ÚZIS ČR**
- Navrhnout úpravu eREG z hlediska dalšího zadávání a sběru dat – **prof. MUDr. Hynek Mírka, Ph.D.**

## **5. Rozesílky do datových schránek pro praktické lékaře a pneumology**

Byla představena rozesílka reportů pro pneumology a praktické lékaře zapojené do programu, informující o pokrytí jednotlivými screeningovými výkony na jejich pracovištích, která proběhla 9. 9. 2025. Každému lékaři byl společně s reportem zaslán i průvodní dopis s informací o tom, co lékař v reportu nalezne za informace. Reporty byly vypracovány dle míry vykazování pokrytí jednotlivých ordinací. Praktickým lékařům bylo celkově odesláno 4 407 datových zpráv, z toho úspěšně vypraveno 4 328 datových zpráv a 79 storna z důvodu neexistující datové schránky. Pneumologům bylo odesláno 293 datových zpráv, z toho úspěšně vypraveno 290 datových zpráv a 3 storna z důvodu neexistující datové schránky.

K rozesílce byl vznesen dotaz, kdy pneumolog identifikoval nesrovnalost v počtu pacientů zapojených do Programu, kterou našel v reportu. Následnou kontrolou bylo zjištěno, že pracoviště vykazuje výkony pod dvěma IČZ v rámci jednoho IČO. Po zpětné revizi dat již údaje souhlasily. Jiné nesrovnalosti v rámci rozesílek nebyly zaznamenány.

Členové Komise byli informováni o plánované rozesílce, která proběhne začátkem listopadu 2025. Tato rozesílka bude zahrnovat informace ze všech populačních screeningových programů – kolorektální karcinom, karcinom prsu, karcinom děložního hrdla, karcinom prostaty a karcinom plic. Report bude zpracován ve zjednodušené verzi oproti té, kterou obdrželi praktičtí lékaři v září a která se týkala výhradně Programu.

## **6. Upřesnění trajektorie pacienta v případě indikace LDCT ze strany VPL**

Komise byla informována o vzneseném dotazu týkajícím se upřesnění trajektorie pacienta v případě indikace LDCT přímo ze strany všeobecného praktického lékaře (VPL). V rámci Programu dochází k indikaci LDCT vyšetření praktickým lékařem bez pneumologického vyšetření, a to z důvodu nedostatečného počtu pneumologů v daném regionu. V této souvislosti byl vznesen dotaz: V případě negativního výsledku LDCT – měl by praktický lékař (poté, co dorazí pacient od radiologa s výsledkem LDCT) pacienta odeslat k pneumologovi, nebo postačuje pouze vyplnění dotazníku pro ÚZIS na radiologickém pracovišti a opětovné pozvání pacienta na LDCT v daném intervalu?

### Hlavní body diskuse

- Členové Komise se jednomyslně shodli, že vyšetření pneumologem je nezbytnou součástí trajektorie pacienta v rámci Programu. Z tohoto důvodu je nutné apelovat na pneumology, aby

se aktivně zapojili. Podle prof. MUDr. Martiny Koziar Vašákové, Ph.D., by to měl být právě pneumolog, kdo pacienta provází po celou dobu jeho účasti.

- Mgr. Renata Chloupková uvedla, že z dostupných dat je zřejmé, že existují pacienti, kteří mezi prvním a následným kontrolním LDCT vyšetřením nenavštívili pneumologa.
- Prof. MUDr. Martina Koziar Vašáková, Ph.D., reagovala s tím, že pokud má pacient indikované LDCT vyšetření od VPL, měl by obdržet termín na toto vyšetření a současně i termín k pneumologovi, a to i v případě, že návštěva pneumologa proběhne až po samotném LDCT.
- Prof. MUDr. Martina Koziar Vašáková, Ph.D., rovněž uvedla, že je možné ověřit, zda pacient podstoupil potřebné funkční vyšetření, prostřednictvím dat z NRHZS, konkrétně podle vykazání tohoto vyšetření, které by mělo být nedílnou součástí trajektorie pacienta.

### Úkoly

- Formulace znění doporučení Komise pro doplnění aktuální metodiky v případě indikace LDCT vyšetření ze strany VPL. Doporučení by mělo obsahovat popis trajektorie pacienta – **ÚZIS ČR**
- Ověření vykazování funkčních výkonů u VPL z Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS) – **ÚZIS ČR**

## **7. Další kroky k podpoře Programu**

### **Pokrok v rámci informační kampaně pro populační onkologické screeningové programy**

PhDr. Karel Hejduk informoval členy Komise o realizaci informační kampaně pro populační onkologické screeningové programy. Představil zaměření kampaně a uvedl, že jednou z jejích prioritních oblastí je Program časného zachytu karcinomu plic. Kampaň bude mít zastřešující slogan: „Ukaž rakovině záda“ a bude spuštěna v polovině listopadu. Očekává se zvýšená poptávka po vyšetřeních, proto je nutné informovat odborné společnosti. Prim. MUDr. Ivana Čierná Peterová přislíbila pomoc s informováním pneumologů.

### **Sdružené screeniny – jednotné informování o screeningu karcinomu prsu a plic**

Cílem tohoto bodu jednání bylo zajistit, aby docházelo k informování osob o možnostech odvykání kouření při účasti na jakémkoli screeningovém programu. V návaznosti na toto byla Komise seznámena se záměrem, aby ženám, které kouří, byla v rámci mamografického screeningu nabízena také účast na screeningu karcinomu plic.

Obecně by měly být všechny screeningové programy nabízeny plošně a koordinovaně, aby se zajistila co nejvyšší účast cílové populace. Tuto oblast částečně řeší i novelizace vyhlášky o preventivních prohlídkách, která ukládá všeobecným praktickým lékařům povinnost ověřit, zda pacient absolvoval všechny plošné screeniny, a v případě neúčasti jejich provedení aktivně nabídnout.

### Diskuse

- Aktuálně jsou na všech webových stránkách screeningových programů zveřejněny informace o možnostech léčby závislosti na tabáku.

### Usnesení

- Členové Komise vyjádřili souhlas s jednotným informováním v rámci těchto dvou screeningových programů. V návaznosti na toto stanovisko je třeba předat příslušné usnesení a informace rovněž Komisi pro Program screeningu karcinomu prsu.

### Úkoly

- Předání příslušného usnesení a informací Komisi pro Program screeningu karcinomu prsu, která bude mít nejbližší zasedání dne 5. 11. 2025 – **ÚZIS ČR** (Ing. Veronika Rybenská)

## **8. Plán publikačních aktivit a konferencí v rámci Programu**

Prof. MUDr. Martina Koziar Vašáková, Ph.D., poděkovala za dosavadní prezentaci Programu a požádala o posun v realizaci již plánovaných témat odborných článků.

### Usnesení

- Komise se shodla na potřebě svolání telekonferenčního jednání publikační komise a dohodnutí dalšího postupu.

## **9. Různé**

Bc. Nikola Štourač informoval členy Komise o novinkách v projektu SOLACE. Zároveň požádal členy Komise o pomoc s distribucí dotazníků mezi pneumology, radiology a praktické lékaře.

Prof. MUDr. Martina Koziar Vašáková, Ph.D., otevřela téma zavedení e-receptu do Programu na základě podnětu, který předložil docent Votruba k diskusi na Výboru ČPFS, jako materiál k dalšímu projednání. Popsala cíl projektu, cílovou skupinu a způsob komunikace s pacientem.

### Hlavní body diskuse

- MUDr. Norbert Král, Ph.D., se vyjádřil k tématu zavedení e-receptu a uvedl, že cílem Programu je zachytit pacienty, kteří kouří a nenavštěvují pneumologa, nikoli osoby, které jsou již v péči pneumologa a v současné době již užívají nějaké léky.
- PhDr. Karel Hejduk uvedl, že již fungující aplikace EZKarta je přímější cesta, než využití e-receptu.
- Prof. MUDr. Martina Koziar Vašáková, Ph.D., dále uvedla, že od 1. 1. 2026 budou zavedeny nové, více individualizované preventivní prohlídky, v rámci kterých bude kladen větší důraz na rizikové faktory.

### Úkoly

- Propagace a informování o EZKartě na všech webových stránkách screeningových programů – **ÚZIS ČR**

## **10. Diskuse, shrnutí, úkoly**

Hlavní body jednání byly shrnuty. Další termín jednání Komise bude upřesněn, předběžně jaro 2026.

### Přílohy:

1. Prezentace z jednání Komise.

*Pozn. 1: Pokud úkol nemá uveden termín, bude probrán na dalším jednání.*

*Pozn. 2: Přílohy nejsou veřejnou součástí zápisu.*